

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри економіки та бізнесу

Протокол № 1 від 31 серпня 2022 р.

Зав. кафедри

Н.В. Лохман

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕНЕДЖМЕНТ»

Ступінь: бакалавр

Кількість кредитів ECTS 5

Розробник: Лохман Н.В.
доцент, д.е.н.

2022 – 2023 навчальний рік

1. Опис початкової дисципліни

Найменування показника	Характеристика навчальної дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Обов'язкова
Семестр (осінній / весняний)	осінній
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	1
Лекції, години	28/8
Практичні/семінарські, годин	28/8
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	94/134
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	4
самостійної роботи студента	5
Вид контролю	екзамен

2. Програма навчальної дисципліни

Мета – формування у здобувачів вищої освіти сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, розуміння концептуальних основ системного управління підприємством; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.

Завдання: теоретична і практична підготовка здобувачів вищої освіти з питань: сутність основних понять і категорій менеджменту та управління; принципи та функції менеджменту; система методів управління; зміст процесів та технології управління; основи планування, здійснення мотивування та контролювання; організація взаємодії та повноважень; зміст та характеристика основних типів організаційних структур управління; прийняття рішень у менеджменті; інформаційне забезпечення процесу управління; керівництво та лідерство.

Предмет: система та процес управління підприємством.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Сутність і роль менеджмента.

Тема 2. Технологія менеджменту. Самоменеджмент. Тайм-менеджмент.

Тема 3. Планування як загальна функція менеджмента.

Тема 4. Організація як функція менеджмента.

Тема 5. Мотивація як функція менеджмента.

Тема 6. Контроль як функція менеджмента.

- Тема 7. Регулювання як функція менеджмента.
- Тема 8. Методи менеджмента.
- Тема 9. Управлінське рішення в системі менеджмента.
- Тема 10. Керівництво та лідерство
- Тема 11. Правові та організаційні основи охорони праці
- Тема 12. Санітарно-гігієнічні умови праці
- Тема 13. Виробнича та пожежна безпека

Опанування дисципліни дозволяє забезпечити:

1) формування:

– загальних програмних компетентностей:

- здатність працювати в команді;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність до адаптації та дій в новій ситуації;
- здатність бути критичним і самокритичним;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- навички міжособистісної взаємодії;
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо;
- здатність планувати та управляти часом;
- здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- навички здійснювати безпечну діяльність;
- визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків;
- здатність навчатися та бути сучасно навченим;
- здатність виявляти ініціативу і підприємливість;
- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
- навички комунікаційних технологій;
- демонструвати прихильність та етичність до несхожості та інших культур через особисті лідерські якості та менеджерський стиль;

– фахових програмних компетентностей:

- здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях;
- здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами;
- здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати;
- здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин;

здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів;

здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію;

здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення;

здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності;

здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків;

здатність здійснювати ефективні комунікації;

визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення;

здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку;

здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур;

здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності;

здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур;

здатність формувати та реалізовувати ефективні зовнішні та внутрішні комунікації на підприємствах сфери гостинності, навички взаємодії;

здатність управляти підприємством, приймати рішення у господарській діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу;

здатність ініціювати концепцію розвитку бізнесу, формулювати бізнес-ідею розвитку суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу;

здатність здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу;

знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності;

здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу;

здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації;

здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства;

здатність використовувати на практиці навички міжкультурної комунікації в міжнародному туризмі із дотриманням етики та соціальної відповідальності, керуватися та дотримуватися цілей сталого розвитку у професійній діяльності;

здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та

дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні;
здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин;
здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах;
здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності;
здатність підвищувати ефективність виробництва, впроваджувати сучасні системи менеджменту;
здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів;

2) досягнення **програмних результатів навчання:**

розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем;

застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади);

використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності;

проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності;

застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати;

ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники;

визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку;

демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні;

вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки;

виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків;

використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність;

використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів;

вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів;

демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах;

показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення;

демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей;

використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності;

визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку;

демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні;

виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань;

виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення;

визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя;

застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності;

вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягти професійних цілей;

вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів;

володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур;

знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів;

організовувати роботу в закладах готельного і ресторанного господарства, відповідно до вимог охорони праці та протипожежної безпеки;

розуміти економічні процеси та здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу;

виконувати самостійно завдання, розв'язувати задачі і проблеми, застосовувати їх в різних професійних ситуаціях та відповідати за результати своєї діяльності;

аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань при організації ефективних комунікацій зі споживачами та суб'єктами готельного та ресторанного бізнесу;

організовувати процес обслуговування споживачів на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки;

розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна);

проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань;

діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості;

управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері;

адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях;

збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного та методичного інструментарію;

демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкту;

виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним;

відповідати за результати своєї діяльності, виявляти навички підприємницької та управлінської ініціативи;

виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані маркетингові рішення;

відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін;

систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища;

планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу;

застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати;

обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях;

здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування;

визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними;

досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків;

усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні;

впроваджувати сучасні системи менеджменту підприємства;

мати базові навички проведення теоретичних та/або експериментальних наукових досліджень, що виконуються індивідуально та/або у складі наукової групи;

підвищувати ефективність роботи шляхом поєднання самостійної та командної роботи;

мати навички з організації роботи окремих виробничих підрозділів підприємства та координування їх діяльності;

виявляти творчу ініціативу з питань ринкової трансформації економіки;

зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства, вести здоровий спосіб життя;

визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку;

оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною мовою;

3) набуття **результатів навчання** (згідно Дублінських дескрипторів):

- **знання:**
сутності, ролі, підходів до розуміння менеджмента як науки та практики; функцій управління; особливостей методів управління та прийняття управлінських рішень.
- **уміння/навички:**
виконувати функції управління;
застосовувати методи управління та прийоми щодо прийняття управлінських рішень.
- **комунікація:**
здатність спілкуватися та обговорювати економічну та управлінську інформацію, проблеми та рішення в контексті прийняття рішень на підприємстві;
здатність роботи в команді, співвідносити свою думку з думкою колективу;

дотримуватися норми ділової етики, володіти етичними та моральними нормами поведінки.

– **відповідальність і автономія:**

демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України;
здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Сучасний погляд на менеджмент як процес					
Тема 1. Сутність і роль менеджмента.	12	2	2	-	8
Тема 2. Технологія менеджменту. Самоменеджмент. Тайм-менеджмент.	12	2	2	-	8
Тема 3. Планування як загальна функція менеджмента.	12	2	2	-	8
Тема 4. Організація як функція менеджмента.	12	2	2	-	8
Тема 5. Мотивація як функція менеджмента.	16	4	4	-	8
Тема 6. Контроль як функція менеджмента.	12	2	2	-	8
Тема 7. Регулювання як функція менеджмента.	12	2	2	-	8
Разом за змістовим модулем 1	88	16	16	-	56
Змістовий модуль 2. Практика реалізації менеджменту на підприємстві					
Тема 8. Методи менеджмента.	10	2	2	-	6
Тема 9. Управлінське рішення в системі менеджмента	10	2	2	-	6
Тема 10. Керівництво та лідерство	12	2	4	-	6
Разом за змістовим модулем 2	32	6	8	-	18
Змістовий модуль 3. Охорона праці на підприємстві					
Тема 11. Правові та організаційні основи охорони праці	10	2	2	-	6
Тема 12. Санітарно-гігієнічні умови праці	10	2	2	-	6
Тема 13. Виробнича та пожежна безпека	10	2	-	-	8
Разом за змістовим модулем 3	30	6	4	-	20
Усього годин	150	28	28	-	94

3. Теми семінарських /практичних/ лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
1.	Семінар – розгорнута бесіда Сутність і роль менеджмента.	2
2.	Семінар запитань і відповідей	2

	Технологія менеджменту. Самоменеджмент. Тайм-менеджмент.	
3.	Семінар запитань і відповідей Планування як загальна функція менеджмента.	2
4.	Семінар – дискусія Організація як функція менеджмента.	2
5.	Семінар – дискусія Змістові теорії мотивації.	2
6.	Семінар – розгорнута бесіда Процесуальні теорії мотивації.	2
7.	Семінар – розгорнута бесіда Контроль як функція менеджмента.	2
8.	Семінар – дискусія Регулювання як функція менеджмента.	2
9.	Семінар – дискусія Методи менеджменту	2
10.	Семінар – дискусія Комунікації в менеджменті. Управлінське рішення в системі менеджмента.	2
11.	Семінар – дискусія Керівництво та лідерство.	2
12.	Семінар – дискусія Стилі керівництва.	2
13.	Практична робота Порядок розробки, погодження та затвердження інструкцій з охорони праці	2
14.	Практична робота Надання домедичної допомоги при невідкладних станах	2
Разом		28

5. Розподіл балів, які отримують студенти

- вид контролю: екзамен

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: впродовж семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру (очна форма навчання)

№ теми практичного заняття	Аудиторна робота						Позаауди торна робота	Сума балів
	Тестові завдан- ня	Ситуаційні завдання, задачі	Обговорення теоретичних питань теми	Індиві- дуальне завдання	ПМК	Захист групових проектів	Завдання для самостійного виконання	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>
Змістовий модуль 1								

Семінар 1		1	1				1	4
Семінар 2		1	1				1	4
Семінар 3		1	1				1	4
Семінар 4		1	1				1	4
Семінар 5		1	1				1	4
Семінар 6		1	1				1	4
Семінар 7		1	1				1	4
Семінар 8		1	1				1	4
Разом змістовий модуль 1		8	8				8	24
Змістовий модуль 2								
Семінар 9		1	1				1	3
Семінар 10		1	1				1	3
Семінар 11		1	1				1	3
Семінар 12		1	1	3			1	6
Разом змістовий модуль 2		4	4				4	15
Змістовий модуль 3								
Практична робота 1		1	1				1	2
Практична робота 2		1	1		5		1	3
Разом змістовий модуль 3		2	2		5		2	11
Разом								50

**Оцінювання студентів протягом семестру
(заочна форма навчання)**

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (екзамен)	Сума в балах
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання	50	100
20	20	10		

Загальне оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала

90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	